

SLOVENSKI NAROD.

Imaja vsak dan, izveniši ponedeljke in dnevo po praznicah, ter velja po pošti prejemati avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 12 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četristopne peni-urata 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se svole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Frano Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opravništvo, na katero naj se blagovoljno pošiljati naročila, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“.

Dunaj 13. maja. Odsek za pogodbo z Ogersko je vladne predloge z 21 glasi proti 19 glasom odbil. Vendar računna vladna stranka še na to, da bode v zbornici večino imela.

Peterburg 13. maja. Vladni „Praviteljstveni Vestnik“ razglasa, naj se darovi zbirajo za organiziranje prostovoljne flote, ki je bode treba, ako nastane vojaska. Doneske sprejema cesarjevič naslednik v Peterburgu. — Šuvalov je v nedeljo sem prišel.

London 12. maja. „Daily News“ poročajo: General Tottleben žuga, da bode Carigrad zasedel, ako Turki trdnjav Varne, Šumle in Batuma precej ne izpraznijo. Osman-paša je rekel v turškem ministerskem svetu, da turška armada nij taka, da bi mogla zasedenje Carigrada zabraniti. — „Times“ poročajo, da je Turčija sklenila vsled ostrega in naravnostnega terjanja Tottlebnovega, precej trdnjave izprazniti, in sicer najprej Šumlo, potem Varno, nazadnje Batum. Tottleben je obljubil, da se potem v Adrianopolj in Dedeagač nazaj pomakne in da se Erzerum od Rusov izprazni.

Carigrad 13. maja. Bivši sultanov tajnik Said-paša je imenovan za predsednika senata.

Budapešt 13. maja. Simonyi je interpeliral v zboru, zakaj se ruska vojska v Rumuniji nabira. Minister Tisza je obljubil jutri odgovoriti.

Carigrad 12. maja. Rusi so zasedli Curukso v okolici Batumskeje, kljub temu, da je Derviš-paša protestiral

in da so se prebivalci ustavljali. Ruski glavni stan še v San-Štefanu ostane.

Berlin 12. maja Emil Hödel, kateri je včeraj na cesarja Vilhelma streljal, taji to in pravi, da je samo enkrat strelil, ker je hotel sam sebe javno usmrtiti, da bi bogatinom pokazal bedo zdanjih družbinskih razmer. On pravi, da ne spada k nobenej stranki, on hvali brezvladje in je sovražnik vseh strank, tudi sovražnik socijalnih razmer in državnih naprav. Da še treh strelav nij več v revolverji, to mu je nejasno, pravi, zatorej jih je moral iztreliti ko nij vedel kedaj. Drugi zaprtec je nedolžen in je bil baje uže izpuščen.

Strel na nemškega cesarja.

Soboto večer, ko smo bili uže zadnji list končali, prinesel nam je telegram iznenadno vest: da je nek človek v Berlinu streljal iz revolverja na nemškega cesarja, dve in osemdesetletnega starca, a ga po sreči nij zadel. Telegrami v nedeljskih dunajskih listih dopolnjujejo to vest, da se zločinski strelec imenuje Emil Hödel, da je kleparski pomočnik iz Lipskega, socijalni demokrat, še le 21 let star. Streljal je na cesarja v soboto popoldne ob polu štirih, ko se je cesar ravno z nadvojvodinjo Badensko, svojo hčerjo, pripeljal od Branderburških vrat pod lipe v Berlinu. — Strelec je po drugem strelu v beg stekel, a ljudstvo ga je prijelo, in pri tej priliki je še tri strele izpustil. Prijet je bil tudi nekov Krüger, delavec, kateri je na sumu, da je z napadnikom v kakej zvezi. Berlinsko občinstvo je bilo precej ob petih, po unesrečenem strelu, zbralo se pred cesarjevo palačo v množnem številu in živio-klicalo. Cesar se je zbranej množici večkrat na balkonu

pokazal in zahvaljeval za izkazovano sočutje. Poslaniki tujih vlad, ministri in generali so mu prišli čestitat, da mu je življenje rešeno. Mesto je bilo zvečer polno zastav.

Tak je dogodek, kateri bode po vsem svetu veliko senzacijo naredil. Uzrok napada je pač iskati v socijalističneje stranki, rekli so nekateri precej na prvi vtis te novice. Drugi so sodili, da bi morda bilo „preveliko rusofilstvo“ cesarjevo uzrok blaznega napada. Kaj je istina, to bodedo izvedeli iz preiskavanj, ki se bodo gotovo z veliko histrostjo vršila. Ako je napastnik res ud socijaldemokratične stranke, kar je najbolj verjetno, potem je pač svojeje stranki strahovito slabo uslugo izkazal. Nemška vlada bode ta atentat vzela za povod, da bode začela socijaldemokrate divje preganjati in zatirati; proč bode še s tem zadnjim koscem svobode, kolikor je je za delavce dozdej še v Nemčiji bilo. Tako moren sam mlad nepremišljenik s svojim blaznim dejanjem strašno škoditi celej stranki.

Mi Slovanje moramo posebno Boga zahvaliti, da se zločincu nij posrečilo uničiti nemškega kronanega starca. V našem interesu je da zlasti zdaj v teh silno kritičnih trenutkih živi stari cesar Vilhelm, na vsem Nemškem najboljši (če ne jedini) prijatelj Rusije, sicer gotovo ne kot Nemec, pač pa kot dinast, kot monarh.

Večkrat smo namreč uže rekli in dokazovali, da Nemci kot narod prav za prav nijso prijatelji Rusom, ker Nemec, kakor je po zgodovini dokazano, Slovanu nikoli prijatelj nij bil. Ako zdaj nemška berlinska politika podpira Rusijo v nekoliko, ali ako jej vsaj polen ne meče pred noge kakor vse druge države, videti je res samo zasluga pruskoga dvora, nemškega cesarja Vil-

Listek.

Leon Brussy.

(Povest, poslovenil Fr. Kr.)

Štirinajsto poglavje.

(Dalje.)

Strašna skušnjava se ga polasti in z nožem v roki hiti nad Marina in Fernandez. Ali bi jih smel pustiti v čoln? Eden je strašno slab, drugi se imenuje bojzljivca, tretjega se pa z enim udarcem lahko iznebi. „Ne, nikakor ne,“ si misli, obstane in stopi korak nazaj, „vseh bi se lahko iznebil, pa kaj bi si nakoopal s tem. V šalupi bi to reč zapazili in — znabiti bi se mi še ponesrečilo. Mladi Marino ima nabasano puško, in ako mi njegova krogla le samo nogo zdrobi, ne morem oditi zasledovalcem in obešen bi bil še višje nego Haman.“

Zopet se umiri in opazuje gibanje tujcev pri hodu v čoln. „Kako pa bo kaj z mojim plačilom?“ čul je zopet Fernandez, ko se ta pripravi vesljati, „vozuja do šalupe je gotovo pol milje dolga in upam, da bodedo dobil za vsako stopinjo — en dolar.“ — „To je dobra iznajdba,“ reče Karnar sam pri sebi, za njimi gledavši, „tretji izmed njih mora na vsak način Moratinov prijatelj iz Mazatlana biti — njegov izdajalec — hočem torej Moratina pred njim svariti.“ Hitel je tedaj nazaj k svojemu tovarišu in mu razodel, kar je videl in slišal. Moratin je obledel, to strašno novico slišavši. „Po tem takem sva končala,“ je Moratin nazadnje opomnil, „pozabite deklico in vsedite se takoj, da beživa v kak drug del sveta!“ Karnar odkima z glavo, opazujoč gibanje čolna. „Ne, nikakor ne!“ odvrne potem, „ta reč mi še večji pogum daje, kajti Brussy bode še dalje v šalupi ostal, da bode čul pritožbo.“

Tako tedaj imava še dovelj časa.“ — „No, pa bodite previdni, in pridite kolikor mogoče kmalu nazaj. Rad bi, da bi bile njih nade vse uničene, posebno pa Brussyjeva.“ — „Bodite gotovi, da se to zgodi. Biserolovec je še v šalupi in bode še nekaj časa potreboval, da se o lovu pogovorijo in da se vse pripravi; zakaj bi mu tedaj jaz ne napravil prijetnega snidenja?“ — „Kaj mislite učiniti?“ vpraša Moratin, ki se je vstrašil hudobnega pogleda tovarišev. — „Mislim,“ odgovori Karnar s prevzetnim glasom, „jih v prah in pepel izpremeniti. V nekoliko trenutkih bode krdelo mož v mojo hišo prilomastilo mene iskat. Jaz lahko naredim, da se pri odpretji drugih vrat smodnik v podzemeljskih votlinah užge in vse uniči.“ — „Ali morete to storiti? Boste li časa imeli vse pripraviti?“ — „Lehko v dveh minutah. Ne samo lahko, temuč moj sklep je Brussyja, kateri se je zarotil mene v dveh urah v pesteh

helma. V nemškem narodu nij nič simpatij za pravično rusko stvar, baš ker je stvar slovanska. Zato vidimo, da so nemške neodvisne novine skoro vse protiruske ter protislovanske, in sicer liberalne kakor klerikalne, demokratične in konservativne, da si se mora reči, da poslednje včasih govore nekaj bolj v spodobnem jeziku o Rusih in Slovanih. Ako nekatere važne pruske novine pišejo v Rusiji prijaznem duhu, pišejo baš zaradi tega, ker so od dvorskih krogov odvisne. Dvor pruski pa velja pri Nemcih vse, on je vsa prusko-nemška svoboda. Nemški parlament na pr. je jedna največjih nul mej parlamentov, zbor kimovcev in mamelukov. Cesar Vilhelm, in po njem njegov zvesti minister Bismark je vse. Kako se bode naslednik obrnil, kako bi morda tudi Bismark kurz državne ladije po Vilhelmovoj smrti premenil — kdo to ve?

Francozi in Angleži.

Francozi se v vnanji politiki nekako močno Angležem bližajo. Jeden glavnih njih listov piše:

„Minoli so časi, ko se je pri nas še o „nezvestem Albionu“ govorilo, in pri Sedan smo pozabili sv. Helene. Sprijaznila sta se radi skupnih interesov in čutov oba bivša smrtna sovražnika. Ti skupni interesi in čuti pokazali so se lanskega leta, ko so se vse stranke na Angličanskem postavile na stran francoske republike, ter proti njenim sovražnikom. Nikdar ne bomo pozabili, kako prijazno je angleško časopisje, z malo izjem, o nas pisalo, hvaležno bomo se tega spominjali. Zopet smo postali prijatelji s svojimi sosedi unkraj kanala, ko so ti pričeli splošna evropska prava varovati, katera uže niso imela nikakove veljave. Naša vlada in celi naš narod sta sklenila v prepiru, ki bode iz rusko-turške vojske nastal, nevtralna ostati; a kako bi tudi mi mogli ostati še mirne krvi, ako se evropsko enakotežje brez evropskega dovoljenja izpremeni? Instinktivno je odobral torej naš narod korak Angležev, ki niso dopustili, da bi se katerakoli točka starih nagodb predrugačila, da ne bi signatarne vlade temu privolile. Se ve da bi se lahko kmalu drugače pri nas zgodilo, ako bi Angleška še dalje hotela iti, in naša nevtraliteta bi se potem nekoliko ohladila, kar bi nam ne mogli Angleži za slabó očitati.“

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 13. maja.

Državni zbor je predlog o 60 milijonem posojilu za vojsko izročil budgetnemu odseku, potem pa o reformi davkov debato nadaljeval. Postava o davku na rente je bila hitro sprejeta. Večje posvetovanje se je vnelo, ko je prišla postava o odpisovanju davkov, posebno pri gruntnih davkih. — Grof Coronini je interpeliral za kaj je bila „Deutsche Ztg.“ konfiscirana ker je pisala zoper to, da se Avstriji po nagodbi nalože večja bremena.

Vnanje države.

Vesti, ki dohajajo iz **Peterburga** vedno še mir obetajo, kajti pričakuje se od misije grofa Šuvalovega porazumljenje z Angleško, — ali se pa le tako delajo, kakor da bi to pričakovali. „Pol. Corr.“ poroča o grofu Šuvalovem, da je inteligenten, zveden in odkritosrčen mož. Gotovo čuti, da zdaj vse odvisi od vspeha angleških predlogov, in da je v tem slučaju kakor tudi v drugih enakih slučajih, osoba posrednikova odločevalna. Ker so mu prave misli londonskega kabineta dobro znane, in ker ga česte car, njegovi tovariši in vse ljudstvo, zato bode tudi on lažje stvari bolje v red spravil, nego kdo drugi. Potem mu trdijo tudi oni, ki ga poznajo, da ne bi Šuvalov prevzel tega težavnega posla, ko bi se mu zdelo nemogoče, angleško-ruskim dogovorom srečen konec pripraviti; zdi se mu to mogoče doseči od zadnjega pogovora z markizom Salisburyjem; ob kratkem: pravi se tu, da zdanji angleški predlogi, katere ima Šuvalov soboj, bodo imele gotov vspeh, ker jih ima baš — Šuvalov.

Telegram iz **Belgrada** poroča, da je Srbska včeraj zadnje turške ujetnike turškim komisarjem v Rašti izročila. Poslali so jih Srbi tedaj skupno 25000 Turkov v njihovo domačijo. Turških 100 oficirjev in podčastnikov ostane še na dalje na Srbskem. Iz Gilana, kateri imajo še Turki v rokah, poslali so prebivalci knezu Milanu adresu, v kateri je prošnja izrečena, da bi se gilanski okraj združil s Srbsko. Adresa prebivalcev v Pirotu, Vranju in Trnu na ruskega carja, oddana je generalnemu konzulu ruskemu Perzijaniju, in ta jo uže oddal carju Aleksandru II. Srbski finančni minister priporoča uradom, z ljudstvom pri nabiranju davkov lepo ravnati.

Iz **Aten** poroča „Pol. Corr.“ da je grška vstaja v Epirusu in Tesaliji pri kraji. Vodje vstanka so se vrnili domov, ko je turška vlada vsem vstašem amnestijo naznanila. Angleški konzul Merlin pravi, da bi se turški begi v Tesaliji radi združili z Grško.

Da bi **Nemci** drugače politikovali, ko bi ne bil pruski dvor slučajno rusofilen in še toliko moški, da je držal do zdaj svojo besedo, dano za rusko uslugo leta 1870, dokaz temu je ne le neodvisno nemško novinstvo, temuč tudi preišljene izjave vodij nemških

strank. Koncem pratečenega meseca so imeli namreč v Frankfurtu nemški „naprednjaki“ strankarski shod. Pri tem shodu je govoril poslanec Träger, jeden vodjev nemškega strankarskega političnega življenja in dejal: „Jaz mislim, da je zmaga Rusije jeden najbolj obžalovanja vrednih dogodkov v zdanjem času. Rusija nij naša (Nemcev) prijateljica, narobe, vsak jasno misleč mora v njej videti našega sovražnika. Panslavizem nij sanjarstvo, temuč živ sad brezmerne precejnevalnosti surovih in barbarških narodov, ki imajo agresivno ostrino obrneno zoper Nemštvo. Na jedni strani absolutizem, pokorščina volji jednega samega, na drugi strani pa misel državljanske svobode, pokorščina volje službi kake ideje. Ti dve nasprotji bosti prej ali slej skupaj trčili; če pa tudi gotovo nemška misel tačas zmaga, vendar ima zdaj vsako reakcionarno prizadevanje podporo v Rusiji.“

Iz **Filadelfije** poroča „Times“ 11. t. m.: Mnogo ruskih oficirjev agentov je prišlo v Ameriko zadnje dni. Rusija hoče floto mnogih „kreizerjev“ (lovskih ladij) v ameriškanskej uniji osnovati.

Dopisi.

Iz Trsta 10. maja [Izviren dopis.]

Ne pomozimo li si sami, drugi nam neče pomoči. Te besede — gola istina — bi morali primorski Slovani vedno premišljevat in se potem ravnati. V občno znano je, ka se našemu narodnemu dviganju, hrepenenju po omiki, neodvisnosti v denarnih zadevah od tujih narodov vsakake ovire stavijo. Težnje nam sosednjih narodov so jednake, slične kakor krajcar krajcarju: nas duševno in gmotno ugonobiti vse v dosego „kulturnega, poklica“ nad nami dalje gospodariti.

Tem težnjam izviračim iz ozkosrčnega egoizma, moramo nasprotovati, kjer koli je možno delati in zopet delati, ako ne hočemo nad boljšo bodočnostjo obupati.

V Trstu in okolici nahajajo se razna društva, katerih naloga je, socialne razmere zboljšati, društva, nam kot narodu po božjih, naravnih in pozitivnih zakonih pripadajoče pravice, zahtevajoča in braneča. — A ne nalazi se jedni denarni zavod, — kateri bi nam krepko podpiralno na strani stal v dosego boljšega gmotnega narodnega stanja. — Žalibog dan denes ima pregovor: „Toliko veljaš, kolikor plačaš“ še vedno svojo žalostno veljavo. Skrajni čas je, da idealno ljubezen do malega nam naroda sklopimo z zdravim realizmom, pričnemo posnemati vrli bratski rod Čehov, krepko živo vejo velicega Slovanstva, da opustimo proste pogublje nedelavnosti in malomarno-

imeti, uničiti, on bode gotovo šel v zanjko, kojo mu bode nastavlil!“

Karnar je hitel, ko je Moratinu ostro zapovedal dobro čuti, in mu obljubil se kmalu vrniti, v svojo hišo. Hišna vrata so bila odprta, kar mu je razjasnilo beg; plazil se je, vstopivši v hišo, ob sodih. Hitro je vzel vse, kar je bilo denarja in dragocenostij, potem je podkop napravil, in vsul pod sleherni sodec nekaj smodnika, kar si je uže dolgo za tako priliko pripravil. Barletni torpedo je bil na pragu srednje sobe narejen, tako, da je pri vstopu v sobo, posebno ako bi mnogo ljudij hodilo, celo poslopje bilo v zrak razpršeno. — Kmalu je vse dovršil. „Tu imate, vi zvite duše,“ mrmra sam pri sebi, „nočem vrat zakleniti, temuč samo prislonil jih bode, da boste imeli prost vhod k vašemu pogubljenju.“ Zapustil je hišo, vesel pogube svojih sovražnikov in je hitro stopal proti Brossyjevemu

poslopju. „Vsi so se zoper mene zakleli, pa zakaj bi se jih neki bal,“ si misli, „na vsak način mora predrznost in hitrost, s katero vse zvršujem, njune naklepe uničiti. S tako gotovostjo lahko mirno v San Diego bežim, in od tam dalje, kamor se mi bode poljubilo. Njihovo preganjanje me nič ne vznemirja. Dolgo sem si uže namenil, ta kraj zapustiti, in zato sem si denarja dovolj nakopičil. Kar pa deklico zadeva, to je pa samo, da ve, kar je videla in kar je čula, ako noče moja žena postati, družega pa tudi ne bode.“ — „Tu so,“ reče, prišedši pred Brossyjevo stanovanje, in videvši luč skozi okno. „To bode velika zmešnjava, pa se mi vendar-le mora posrečiti.“

Ko se bliža tiho koči, vidi tudi, da Brossy ravnokar zapušča šalupo, šviganja luči in druga znamenja mu to razodenejo. „Zdaj ne smem nič časa izgubiti,“ mrmra sam sebi in stopa bližje h koči, pa se takoj ustavi, v

šalupo pogledavši. „Da varnejše delam,“ si misli, „moram dušo in telo tega dejanja s pota spraviti. Ako se Karle polastim, me bode v desetih minutah uže krvoločni pes sledil, in vsaka majhna reč bi me izdala. Moram tedaj pogumno in stanovitno ravnati, ako ne, se mi vse uniči. Ako enkrat biserolovca s pota spravim, bode zalezovanje ustavljeno, in meni ostane dovolj časa, se Karle polastiti. Le pridi, mladi lepi dečko, enkrat te sunem in obmolknesh! Potem pa se vzdignem z mojim plenom in pobegnem od tu!“ Skril se je, kakor tiger, ki plena čaka, pripravljen vsaki čas skočiti, kajti čoln je uže privesljal do obrežja.

Petnajsto poglavje.

Okoliščine, v katerih se je Brossy obrežju bližal, so ga tako raztresle, da nij na nič slabega mislil in tako tem ložje žrtva svojega sovražnika postal. Vse se mu je zdelo kakor

sti na narodno gospodarskem polji podjedajoče korenine narodnega blagostanja. Tudi oni rod imel se je boriti in se še bori z sovragom slovanskega dvigljenja, a v kljub vsemi zaprekami zavzima stališ v duševnem kakor materialnem obziru, — na katerega sme z vso pravico ponosen biti.

Za Trst in okolico bi s početka zadostoval zavod, kjer bi naše ljudstvo moglo novce vlagati, posojila sprejemati — proti primernim obrestim. Osobito bi taki zavod mnogo koristil delavcem, — katerih je tukaj v nenavadnem obilnem številu, koristil bi rokodelcu in kmetu, ki bi se privadili z novci varčno ravnati in štediti. Ustanova zadruge z omejenim ali neomejenim poroštvom bi marsikateremu mnogobrojnih konsorcij, obstoječih iz kršenih in nekršenih židov, — kateri svojim žrtvam denarje po 200 in več odstotkih posojujejo — nit življenja prestrigla.

Marsikateri pošten človek v denarnih zadregah bil bi gotovega pogina rešen. Rokodelcu, — ki potrebuje malega kapitala h kacemu podjetju — ne bilo bi potreba denarjev pri tako zvanih „ljudomilih“ iskati. Kako korist bi imeli trgovci od tacega denarnega zavoda, kolika vrednost bi se dosegla s tem, da se narod emancipira od tujega, sovražnega; občna korist je očevidna.

Pred zaključenjem tega dopisa drzmem se občinstvo na to opozoriti, da bi zavod lahko dajal trgovcem ki s Trstom tržujejo, na njih domače pridelke — kakor tudi les, tretjino ali polovico dotične vrednosti proti primernim obrestim. Marsikateri trgovec bi bil take škode, izvirajoče iz slabe momentanne kupčije — obvarovan, ker bi potem lažje počakal dobo, v kateri bi blago ugodnejši prodati mogel. Zavod bi moral potem imeti shrambe, kjer bi zastavljeno hraniti mogel, kar se tudi lahko zgodi.

V Trstu in okolici je mnogo domoljubnih mož večjih v trgovini in kupčiji, nekaterim tudi novci primanjkujejo. Ako vam je mar občni blagostan milega nam naroda, ustanovite našvetovani zavod, prvi na slovenskih jadranskih obalah. Prepričani smete biti da pri količkaj dobri volji mora podjetje naj bolje napredovati. Sicer pak ponavljam besede: „Ne pomozimo li si sami, drugi nam neče pomoči“, in ne bodimo vedno sluge narodov!

Z Dolenskega 11. maja. [Izviren dopis] Vsacega, le nekoliko mislečega, slovanskega človeka mora zaboleti, kadar vidi, kako nesramno neki krogi z vsem ravnajo, kar je slovanskega, kar je nam Slovanom sve-

tega. Mi imamo samo zdrav razum, in sodimo stvari, kakor je ravno umemo; pri tem nam ostane krv mirna; hitreje se pak prične pretakati, ako čitamo, kako se z našo narodnostjo, z našimi svetinjami ravna; kako se pravica z nogami tepta.

In ti nemski, nemškutarski in magjarski gospodje, ki tudi uničujejo in režejo veje slovanskega debela, hvalijo se še s predrznim celom svojih junaških dejanj. Tako piše oficijozna dunajska stara „Presse“ popisovaje odpretje enega dela ogerske železnice črez Slovaško sledeče: „Ne moremo si kaj, da ne bi Ogrom (Magjerom) ki vladajo v okolici, svojega priznanja izrekli, — naj si bodo potem nemške, slovanske ali prave ogerske (magjarske) narodnosti. Oci razumejo, kakor malokdo še na svetu, brez ugovora situaciji gospodaritvi. Se ve da je njihova umetnost s katero znajo vladati, večidel prav kratka in ostrá, dostikrat več nego drastična, a ravno to dobro pomaga, in kdo zna, bi se li v ogerskih planjavah s civiliziranimi pojmi o vladanji kaj doseglo. Zares so Ogri (Magjari) v krajih, kjer vozi Vag-dolinska železnica, v velikej manjšini; a gospodje veliki županje in podžupanje, okrajni sodniki in notari, z jedno besedo, vsi magjarski vladni možje, niso le politični, ampak so tudi socialno vladajoča kasta v zgorenjej Ogerskeji; in v resnici so Magjari tako daleč dognali, da so se Slovanje z ogersko državno mislijo prav lepo podomačili in da Slovaki belo-zeleno-rudečo zastavo s pravo otročjo neukretnostjo dvigujejo, ter smešno abotno magjarskim mogočnejšem „illijén“ kričijo.“

Tako se Nemeč iz Slovanov — norca dela! Kar tu „Presse“ o Slovaki piše, zadeva tudi nas Slovence, vse avstrijske Slované, — in učimo se iz tega, da kadar bomo mi svojo narodnost in svoj jezik nehali spoštovati in na prvo mesto staviti, kakor to Nemeč in nemškutar od nas zahtevata, — bosta baš Nemeč in nemškutar prva, ki se nam bosta posmehovala.

Katerega Slovana dalje v dušo ne zabode, ko bere dalje v istem sestavku stare oficijozne „Presse“, kako Slované za — norce postavlja, in piše nadalje zasramljive besede, kakor: „Slovaki imajo dolge lase, a kratko pamet“.

Ako se Slovani potujčenju upiramo, kakor mi Slovenci, ako branimo svoje ognjišče, pitajo nas nemškutarji z uporniki, sè slabimi državljani, ter pišejo članke „Objektivität

— Neutralität“. Iz potujčenih Slovanov se pa surovo norce delajo! Kateri Slovenec iz tega vsega za vse svoje življenje nauka ne posname, ta sploh nij za noben nauk sposoben, nema prave duše ni krvi v sebi.

Domače stvari.

— (Kje se bode zidalo poslopje za ljubljansko hranilnico?) To vprašanje v soboto v občnem zboru hranilničnih udov nij bilo rešeno. Po hudej debati so se glasovi razcepili v dve enako močni stranki, katerih jedna je bila za zidanje v Kozlerjevem vrtu, druga pa za Novakovo hišo. Na vse zadnje pak so začeli mej soboj veljavnost glasovizmetati, namreč one gospode, ki so ali kot sosede, ali kot udje stavbenega društva interesirani (Kozler, Malič, dr. Schrey dr. Suppantschitsch). Vlada bode zdaj posredovalna soditeljica. Ako se bode na večino javnega mnenja ozirala bode menda sodila za Kozlerjev vrt, ker s tem se res skrbi za polepšanje mesta.

— (Tukajšnji domači slikar gospod Ivan Franke) je izdelal in denes v štacuni pri g. Mačku na glavnem trgu na ogled razpostavil portret znanega krškega poslanca g. Hočevarja. Slika je originalu živo podobna, delo z res umetniško marljivostjo izdelano. Napis pod sliko kaže, da je ta portret dalo narediti konstitucionalno društvo in jo poklonilo meščanski šoli v Krškem.

— (Umrli) je tu znani trgovec s kožami Matej Suhadolec, narodnjak vse skozi, ki je tudi pri vsakih volitvah dejansko pokazal svojo narodnost.

— (Požarna straža.) Udje društva ljubljanske prostovoljne požarne straže so imeli v nedeljo občni zbor. Navzočih je bilo baje 80 udov. Načelnik g. Dobrlet je v ogovoru omenjal, da društvo nema nobenih političnih tendenc, temuč le humanen namen. Tudi župan je bil navzočen. — Mi smo bili in smo še zmirom tega mnenja, da bi moralo iz narodnih krogov bolj pristopati k temu koristnemu društvu, ker nij politično, ali — da ne bode.

— (Imenovanje.) Minister notranjih stvari je imenoval stavbenega adjunkta Avguščina Harpfa za inženerja za državne stavbe na Štajerskem.

— (Iz Trsta) nam pišejo trije slovenski vojaki, ki niso zadovoljni z dopisom iz Sežane 11. t. m., češ da vsi vojaki 17. polka se ne ustrašijo pota ni v Sežano ni kam drugam „ampak so bili in bodo vedno čast domovini.“

v sanjah. Karlina očeta in brata izpoznati, ga je tako zanimalo, da nij nič slišal ne videl. Najprej je hotel svojo ubogo nevesto v varnost spraviti in potem še le se Karnarja polastiti. Ko je skočil iz čolna, hiti poleg obrežja proti svojej hiši. V trenutku skoči Karnar sè skrivališča, se plazi tiho za njim in ga v naslednjem trenutku t ho z nekimi kamenom po glavi udari, da se zdajci omedlel vrne na tla. Malo je zajecal in — vse je potihnilo. Karnar stopi v Brossyjev čoln in vesla proti šalupi, pa sredi vode ga tak strah prime, misli si, da svojega sovražnika nij ubil, temuč da je oni samo omedlel. To ga je prisililo k obrežju veslati. — „E, brez uzroka se strašim,“ reče potem, pa vendar vesla proti obrežju, „tako gotovo je mrtev, kakor jaz sedaj živim.“ Kakor hitro se je dalo je veslal in kmalu dospel do brega kjer je odšel. Vse

je bilo tiho v hiši, le Karla je bila vznemirjena, ker se Brossy tako dolgo ne povrne. Stopi torej iz hiše da ga poišče in gre precej daleč ob bregu sem ter tja. Jola, koja je v malem vrtu stala in opazovala svojo prijateljico, jo je opazovala, naj se nikar predaleč ne upa, ker jo edino Brossy more varovati. — „Haha, tu mi tiček sam gre na limanice,“ si misli Karnar, videvši Karlo se bližati, „ker vse Brossyja pričakuje, se gotovo ne bode ta trenutek nihče za me brigal.“

„O Leon, kje si?“ sliši sedaj Karlo klicati, „zakaj ne pride? Vsaj sem videla njegovo ladijo od šalupe odvesljati!“ Gre tedaj k navadnem pristanišči in najde ondi njegov čoln, a od njega niti sledu. „Čoln je tu, a njega nij,“ reče v strahu, „kje neki mora biti, in kaj se mu je pripetilo?“ Sem ter tja letaje upije ime svojega ljubljenca. — „Stoj!“ reče

Karnar, stopivši pred njo, „kako je z biseri?“ — „Pojdite mi s poti, sennor Karnar,“ je odgovorila, „se li ne sramujete z žensko tako surovo ravnati? Bojte se!“

„Jaz ne vem, pred kom bi se moral sramovati in koga se bati.“ Nekaj strašnega je bilo v teh zaničljivo izgovorjenih besedah in smehlaj na ustnicah sovražnika je pretresel Karli dušo in telo. — „Upam,“ je v strahu šepetala, „da ne mislite reči s tem, kar vaše oči razodevajo. Nij mogoče, da bi Leon ne imel več oblasti in moči me varovati. Ne, ne, ne more biti, da bi bil v vaši oblasti, da bi ga bili umorili?“ — „Li ne more biti? znabiti veste vi bolje od mene,“ odvrne on, smijaje se, „znabiti pride, ako ga pokličete.“

(Dalje prih.)

